

N:o 52.

Af Herr Olof Nilsson från Westerbottens län: Om gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsens skiljande från jordbruket samt om anslags anvisande för detta ändamål.

I den utveckling, som tidens kraf fordrar för ernående af lagar, grundade på rättvisa, har det allmänna rättsmedvetandet kommit till mognad derutinnan, att det funnit gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsen böra skiljas från jordbruket och öfvertagas af Staten.

Att skjutsskyldigheten tillkommit genom våldets rätt, lærer väl numera medgifvas af de flesta, och att Staten lagt denna skyldighet på en enda klass eller näring, torde ovedersägligen vara en obillighet, helst andra samhällsklasser hafva utaf skjutsen lika stora, om icke större fördelar. Obilligheten af detta onus kännes ock för närvarande så mycket hårdare för jordbrukaren i de olika provinserna, som, sedan genom jernvägarnes anläggande en stor rubbning uti det gamla kommunikationssystemet åstadkommits, en del af landets provinser äro mera betungade än andra.

Med hänvisande till den utredning och pröfning, som åt denna fråga vid flera föregående riksdagar blifvit egnad, anser jag talande skäl förefinnas för ävägbringande af en snar reform i skjutsväsendet.

Den lättnad i skjutsningstungan, som småningom kommit och än vidare kan komma de skjutsskyldige till godo, kan icke tillfredsställa jordbrukets alltjemnt återkommande samt på rättvisa och billighet grundade fordran att varda befriadt ifrån detta onus, hvilket icke allenast utgör ett väsendtligt hinder för jordbrukets ändamålsenliga skötsel och utveckling, utan äfven i moraliskt hänseende medför menliga följder. Dessutom bör kostnaden för Statsverket alldeles icke blifva för stor, om här, likasom i andra fall, antages såsom grundsats, att för en vara bör betalas hvad densamma är värd. Om således den skjutsande af den resande erhåller full betalning för prestationens verkliga värde, och Staten endast der, hvarest i följd af särskilda lokala förhållanden priset blifver så högt, att trafiken derigenom försvåras, med sin hjälp mellankomme, så skulle Statens bidrag icke behöfva blifva så stort.

Då ifrågavarande onus i de flesta Europeiska länder blifvit ett statsbestyr, torde de rättvisa klagomål, som från de skjutsskyldige, förspörjes, äfven här i landet

vara på sin plats och väl grundade, ty då denna börda nu kan och, enligt gällande stadganden, måste dragas af icke fullt hälften utaf den i mantal satta jorden eller endast en del af landets innebyggare, lärer väl *hela* landet också mycket lättare kunna bära bördan.

På grund af hvad jag sålunda anført, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville till Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan om vidtagande af åtgärder, ledande derhän att gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsen måtte från jordbruket skiljas och af Staten öfvertagas, samt Riksdagen måtte anslå för ändamålet erforderliga medel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 23 Januari 1868.

Olof Nilsson
från Westerbottens län.

Härmed förenar sig

L. J. Fahlander.

Häruti instämmer till alla delar

Gustaf Heggström.

N:o 53.

Af Herr Olof Nilsson från Westerbottens län: Att anslaget till myrutdikningar inom de norra länen måtte för år 1869 bestämmas att utgå med 300,000 riksdaler riksmünt.

En fråga af största betydelse icke allenast för den jordbrukande Norrländska allmogen, utan äfven för hela fosterlandet, har tillvunnit sig den uppmärksamhet från Regeringens sida, att Kongl. Maj:t uti Sin nådiga Proposition om Statsverkets tillstånd och behof äskat fortfarande för nästa statsregleringsår, till understödjande af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt vissa häradar i Wermlands län, en summa af 120,000 riksdaler.

Men då den sålunda äskade summan fördelas på sju län, är det uppenbart, att den måste blifva otillräcklig, derest den skall åstadkomma den dermed åsyftade nytta, eller att dels medelst odling och civilisation eröfra stora sträckor af förut onyttig mark och på samma gång mångdubbla värdet af den närliggande frost underkastade jorden, dels ock att bereda den utblottade befolkningen en så väl behöflig arbetsförtjänst, hvilken under nuvarande förhållanden icke kan på enskilda händer lemnas den.

I de trakter af vårt land, der en starkt tillväxande befolkning ofta blandat sitt bröd med bark och andra otjenliga födoämnen, har numera genom ihärdigt